

Kaaskiri

SA Võrumaa Arenduskeskus asutamine

Eesti riigi halduskorraldus on alates 2016. aastast ümberkorraldamisel. Paralleelselt viiakse ellu nii kohalike omavalitsuste reformi kui ka riigireformi. See toob kaasa vajaduse muuta seniseid maakondlikke koostöö- ja arendusorganisatsioone, üle vaatamist vajavad nii organisatsioonide juriidilised vormid, funktsioonid kui ka rahastamine.

2016. aasta juunis võeti Riigikogu poolt vastu haldusreformi seadus, mille kohaselt peaks kohaliku omavalitsuse üksuse (edaspidi KOV) minimaalseks elanike arvuks olema üldjuhul 5000. See tähendab, et 2017. aasta KOV valimiste järgselt peaks Võrumaal olema senise 13 KOVi asemel 4-5 KOVi, mis muudab senist koostöökorraldust ning seab uude olukorda ka Võrumaa Omavalitsuste Liidu.

Samaaegselt on Riigikogus menetlemisel ka maavalitsuste tegevuse lõpetamisest tulenev Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus. Seadusega soovitakse anda maavalitsuste ülesanded ministriumidele või nende valitsemisala asutustele, KOVidele või KOVidele ühiseks täitmiseks, kuna Vabariigi Valitsus on otsustanud lõpetada maavalitsuste tegevuse 2018. aasta 1. jaanuarist. Sellest tulenevalt on ka Võrumaal vajadus leida lahendus maavalitsuse seniste ülesannete jätkumise osas. Samuti on vajalik reorganiseerida riigi poolt asutatud maakondlik arenduskeskus – SA Võrumaa Arenguagentuur.

Tulenevalt eelnevast on vajalik leida lahendus nii Võrumaa Omavalitsuste Liidu, Võru Maavalitsuse kui ka Võrumaa Arenguagentuuri poolt seni täidetud ülesannete edasiseks korraldamiseks.

Koostöö- ja arendusmudel

17. märtsil toimunud maakondliku koostöö seminaril toetasid omavalitsusjuhid edasise tegevuse korraldamisel mudelit, mille kohaselt koondatakse koostöö- ja arendusülesanded alates uuest aastast ühte KOV-ide ühisesse arendusorganisatsiooni, mille pädevus ja funktsioonid on laiad.

29. mail toimunud nõupidamisel tutvustas OÜ Cumulus Consulting Võrumaa omavalitsusjuhtidele Võru maakonna koostöö- ja arendusorganisatsiooni kontseptsiooni tööversiooni (lisa 1). Toimunud nõupidamisel toetasid omavalitsusjuhid stsenaariumi, mille kohaselt asutavad kohalikud omavalitsused edasise koostöö korraldamiseks sihtasutuse (edaspidi: Võrumaa Arenduskeskus), mis võtab SA-ga Võrumaa Arenguagentuur ühinedes üle senised arenguagentuuri funktsioonid, lepingud, varad ja kohustused. Ühtlasi saab Võrumaa Arenduskeskus täita kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muudatusega omavalitsustele ühiselt korraldamiseks antud uut ülesannet maakonna arengu suunamisel.

Sihtasutuse Võrumaa Arenduskeskus põhieesmärk on regiooni ja ettevõtluse süsteemne ja terviklik arendamine toetades erinevate teenustega era-, avaliku- ja kolmanda sektori organisatsioone ning üksikisikuid (vt lisa 2).

Organisatsiooni loomisega koondatakse piirkonna arendustegevused ühte kohta, mis loob eeldused:

- ühtse piirkondliku visiooni loomiseks ning selle poole liikumiseks;
- erinevate arendustegevuste killustatuse ning dubleerimise vähendamiseks;
- ressursside paindlikumaks kasutamiseks, sh väiksemad majanduskulud, efektiivsem kommunikatsioon ja tööjõu rakendamine jne;

- erinevate valdkondade (nt ettevõtlus, kultuur, haridus) vahelise sünergia suurendamiseks;
- ühe kindla, arusaadava ja tugeva partneri arenguks nii maakonna siseseselt kui ka teistele piirkondadele ja riigile;
- strateegilise ning administratiivse juhtimise eraldamiseks.

Organisatsioonis strateegilised tegevussuunad on:

1. maakondliku arendustegevuse kavandamine ja toetamine;
2. maakonna huvide eest seismine ning maakonna esindamine nii Eestis kui välisriikides;
3. koostöö tegemine nii maakonna siseselt kui ka kohalike ja riiklike partneritega;
4. info- ja nõustamisteenuste (MAK teenuste) osutamine ettevõtjatele ja MTÜdele;
5. maakonna ettevõtluskeskkonna ja –arengu ning turismiarenduse toetamine, sh turismiinfo jagamine;
6. maakonna sotsiaal-, haridus- ja kultuurivaldkonna koostöö korraldamine.

Sihtasutuse juhtimine

Omavalitsuste volikogude pädevuses on vastavalt sihtasutuste seadusele otsustada sihtasutuse asutamises osalemine. Sihtasutuse asutamisosuse võtavad vastu asutajate esindajad asutamiskoosolekul. Sihtasutuse põhikiri kinnitatakse asutamislepinguga asutamiskoosolekul, mis toimub notari juuresolekul. Sellest tulenevalt on asutajatel võimalik sihtasutuse põhikirjas ning asutamisosuses sätestatud vajadusel täiendada kuni asutamisosuse vastuvõtmiseni.

Omavalitsusjuhtidele tutvustatud ettepaneku kohaselt on sihtasutuse nõukogus viis kuni üheksa liiget ning sihtasutuse nõukogu koosneb ühinenud omavalitsuste esindajatest ning Võrumaa Omavalitsuste Liidu poolt nimetatud esindajatest. Sel põhjusel palume ühinemisgruppides läbi arutada, milline omavalitsus nimetatud grupis määrab nõukogusse oma esindaja. Esindaja peab olema määratud asutamiskoosoleku toimumise ajaks. Nõukogu liikme määranud omavalitsus (ning tema õigusjärglane) võib enda määratud liikme igal ajal tagasi kutsuda ning määrata uue.

Asutamiskoosoleku toimumise ajaks on vajalik asutajate vahel kokku leppida ka sihtasutuse juhataja isik. Omavalitsusjuhtidele tutvustatud ettepaneku kohaselt nimetatakse sihtasutuse juhataja esialgselt ametisse kuni 31. jaanuarini 2018 (vt lisa 2). 2017. aasta jooksul ei maksta sihtasutuse juhatajale tasu. Tegu on isikuga, kelle ülesanne on viia läbi asutamiseks ning ühinemiseks vajalikud toimingud ja valmistada ette ühinenud sihtasutuse tegevuse käivitumine 1. jaanuarist 2018. 2018. aasta algusesse on planeeritud 1-kuuline puhveraeg juhaks, kui uue juhatuse valimine ning ametisse asumine võtab eeldatust rohkem aega. Omavalitsusjuhtide nõupidamisel tehtud ettepaneku kohaselt täidab loodava sihtasutuse juhataja ülesandeid kuni nimetatud tähtajani senine Võrumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse esimees Mailis Koger.

Käesoleva aasta jooksul töötab Võrumaa Omavalitsuste Liidu juhatus edasi OÜ Cumulus Consulting poolt välja pakutud koostöö- ja arendusorganisatsiooni kontseptsiooniga. Loodava sihtasutuse struktuuri, eelarve, tegevuskava, juhatuse liikmed ja nende tasu ning muud sihtasutuse käivitamisega seotud küsimused otsustab sihtasutuse nõukogu.

Finantsmudel

Ühinemise järel toimub Võrumaa Arenduskeskuse rahastamine põhiliselt seniste SA Võrumaa Arenguagentuur sihtfinantseerimislepingute alusel, lisanduvad maavalitsuse funktsioonide üleandmisega kaasnevad rahalised vahendid riigilt, Võrumaa Omavalitsuste Liidu eelarve tulud ning erinevate projektide vahendid. OÜ Cumulus Consulting poolt välja pakutud

Kaaskiri. SA Võrumaa Arenduskeskus asutamine kontseptsiooni kohaselt suureneks kohalike omavalitsuste panus loodava sihtasutuse tegevusse võrreldes Võrumaa Omavalitsuse Liidu liikmemaksudega ca 25%.

Sihtasutuse asutamisse panustab iga omavalitsus 50 eurot, mis katab asutamisega seotud otsesed kulud (notari- ja pangatasud jms).

Tegevuskava

Organisatsiooni loomiseks on vajalikud järgmised tegevused:

1. vajalike dokumentide koostamine ja kooskõlastamine (põhikiri, asutamisotsus): mai, juuni 2017;
2. sihtasutuse asutamisel osalemise otsustamine omavalitsuste volikogudes: juuni (äärmisel vajadusel kuni 4. august 2017);
3. asutamiskoosolek: juuni-juuli (äärmisel vajadusel august) 2017
4. taotlus Vabariigi Valitsusele SA Võrumaa Arenguagentuur ühendamiseks SA-ga Võrumaa Arenduskeskus: juuni-juuli (äärmisel juhul august) 2017
5. SA Võrumaa Arenguagentuur ning SA Võrumaa Arenduskeskus nõukogude otsused ühinemiseks: oktoober (äärmisel juhul november) 2017
6. Ühinemislepingu allkirjastamine: oktoober (äärmisel juhul november) 2017
7. kontseptsiooni ja finantsplaani täpsustamine lähtuvalt vastuvõetavatest seadustest ning sellega kaasnevast rahastusest: juuni – august 2017;
8. otsuste tegemine sümboolika kasutamise osas: september 2017;
9. personali ülemineku kavandamine ja vormistamine ning värbamise korraldamine: september – detsember 2017;
10. ruumide ja töövahendite osas otsuste ja ettevalmistuste tegemine: september – detsember 2017;
11. organisatsiooni siseste dokumentide väljatöötamine (tegevuskava, korrad jms): november – detsember 2017.
12. Ühinenud sihtasutuse tegevuse käivitumine: 1. jaanuar 2018

Lähtudes eeltoodust ning võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 punkti 25, § 35 lg 4 ja sihtasutuste seaduse § 5 lg 1 ja 2, palume teie kohaliku omavalitsuse volikogul otsustada osalemine sihtasutuse Võrumaa Arenduskeskus asutamisel veel juunikuu jooksul.

Äärmisel vajadusel on võimalik otsustada sihtasutuse asutamisel osalemine ka veel kuni 4. augustini 2018, ent sel juhul muutub hilisem SA-ga Võrumaa Arenguagentuur ühinemistoimingute läbiviimise tegevuskava pingeliseks. Muuhulgas peab maavalitsus taotlema Vabariigi Valitsuselt volitusi SA Võrumaa Arenguagentuur ühendamiseks SA-ga Võrumaa Arenduskeskus ning nende volituste andmise kiirus on prognoosimatu, võttes aega vähemalt paar kuud.

Lisad:

Lisa 1 – SA Võrumaa Arenduskeskus asutamises osalemise otsuse eelnõu

Lisa 2 – Võru maakonna koostöö- ja arendusorganisatsiooni kontseptsioon (OÜ Cumulus Consulting)

Lisa 3 – SA Võrumaa Arenduskeskus põhikiri (projekt)

Lisa 4 – SA Võrumaa Arenduskeskus asutamisotsus (projekt)